

Krajowy Standard Badania 260(Z)

Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór

WAŻNE ZMIANY

Cykle ALERTÓW Komisja ds. Standaryzacji Usług Świadczonych Przez Biegłych Rewidentów pragnie zwrócić Państwa uwagę na **zmiany** w wybranych Krajowych Standardach Badania (KSB).

Zmiany polegają na przyjęciu do stosowania **zmienionych** przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (ang. International Auditing and Assurance Standards Board, IAASB) **standardów badania**.

CO JEST PODSTAWĄ ZMIANY?

W dniu **21 marca 2019 r.** Krajowa Rada Biegłych Rewidentów przyjęła [uchwałę nr 3430/52a/2019 w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.](#)

Uchwała weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Audytowego tj. w dniu **17 kwietnia 2019 r.**

OD KIEDY ZMIANY OBOWIĄZUJĄ?

KSB 260(Z) ma zastosowanie do badań sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy kończące się dnia 31 grudnia 2018 r. lub później z możliwością jego wcześniejszego zastosowania.

JAKIE DEFINICJE WPROWADZA STANDARD?

- osoby sprawujące nadzór
- kierownik jednostki

Krajowy Standard Badania 260(Z)

CO JEST
ISTOTĄ
STANDARDU?

[KSB 260\(Z\)](#) określa odpowiedzialność biegłego rewidenta za komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór podczas badania sprawozdania finansowego (lub innych historycznych informacji finansowych).

Celami biegłego rewidenta w świetle postanowień standardu są:

<p>jasne przedstawienie osobom sprawującym nadzór odpowiedzialności biegłego rewidenta związanej z badaniem sprawozdania finansowego oraz przekazanie informacji o planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania</p>	<p>uzyskanie od osób sprawujących nadzór informacji mających związek z badaniem</p>	<p>przekazywanie na bieżąco osobom sprawującym nadzór znaczących spostrzeżeń wynikających z badania, które mają związek z ich odpowiedzialnością za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej</p>	<p>promowanie skutecznego dwustronnego komunikowania się pomiędzy biegłym rewidentem, a osobami sprawującymi nadzór</p>
---	---	---	---

Biegły rewident **ustala odpowiednią(-e) osobę(-y)**, w ramach struktury nadzorczej jednostki, z którą(-ymi) będzie się komunikować. Jeżeli biegły rewident **komunikuje się z podgrupą osób** sprawujących nadzór – na przykład z komitetem audytu – biegły rewident **ustala czy potrzebne jest komunikowanie się również z całym organem nadzorczym**.

Standard wskazuje, że w niektórych przypadkach **wszystkie osoby sprawujące nadzór są zaangażowane w zarządzanie jednostką** – na przykład w małej jednostce gospodarczej, gdzie jedyny właściciel zarządza jednostką i nikt inny nie pełni roli nadzorczej.

[KSB 260\(Z\)](#) podkreśla, że biegły rewident **komunikuje się** z osobami sprawującymi nadzór **na bieżąco**.

PAMIĘTAJ! Przekazywanie pewnych spraw osobom sprawującym nadzór może być również **wymagane przez przepisy prawa lub regulacje, umowę z jednostką lub dodatkowe wymogi** mające zastosowanie do danego zlecenia. Postanowienia standardu nie stoją w sprzeczności z tymi wymogami.

Przepisy prawa lub regulacje mogą również zawierać **ograniczenia dotyczące przekazywania przez biegłego rewidenta pewnych spraw osobom sprawującym nadzór**; w szczególności mogą zabraniać komunikowania się lub podejmowania innych działań, które mogłyby zaszkodzić dochodzeniu prowadzonemu przez odpowiednie władze w związku z faktycznym lub podejrzanym działaniem niezgodnym z prawem. W niektórych okolicznościach potencjalny konflikt pomiędzy zobowiązaniem biegłego rewidenta do zachowania poufności, a obowiązkiem komunikowania się może być

Krajowy Standard Badania 260(Z)

CO JEST ISTOTĄ STANDARDU?

skomplikowany – w takich przypadkach biegły rewident może rozważyć skorzystanie z porady prawnej.

Standard podkreśla wagę **dwustronnego komunikowania się**, tj. wymiany informacji zarówno z inicjatywy biegłego rewidenta jak i osób sprawujących nadzór.

Skuteczne dwustronne komunikowanie się jest ważne i pomaga:

biegłemu rewidentowi i osobom sprawującym nadzór w odpowiednim zrozumieniu spraw związanych z badaniem i nawiązaniu **konstruktywnej roboczej relacji** przy zachowaniu niezależności i obiektywizmu biegłego rewidenta

biegłemu rewidentowi w uzyskaniu od osób sprawujących nadzór informacji mających związek z badaniem

osobom sprawującym nadzór w wypełnieniu ich odpowiedzialności za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej, a tym samym w ograniczeniu ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego

Biegły rewident przekazuje osobom sprawującym nadzór:

- informacje o **planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania**, co obejmuje **poinformowanie o znaczących ryzykach zidentyfikowanych przez biegłego rewidenta**,
- **spojrzenie biegłego rewidenta na znaczące jakościowe aspekty stosowanych zasad rachunkowości jednostki** (np. zasady (politykę) rachunkowości, szacunki księgowe i ujawnienia w sprawozdaniu finansowym),
- **istotne trudności** napotkane podczas badania, jeżeli wystąpiły,
- jeżeli nie wszystkie spośród osób sprawujących nadzór są zaangażowane w zarządzanie jednostką:
  - **istotne sprawy pojawiające się w trakcie badania, które zostały omówione lub były przedmiotem korespondencji z kierownikiem jednostki oraz**
  - **pisemne oświadczenia**, o jakie prosi(t) biegły rewident,
- okoliczności, które wpływają na **formę i treść sprawozdania biegłego rewidenta** – jeżeli wystąpiły, oraz
- **wszelkie inne istotne kwestie pojawiające się w trakcie badania**, które zgodnie z zawodowym osądem biegłego rewidenta, **mają związek z nadzorowaniem procesu sprawozdawczości finansowej**.

Spojrzenie biegłego rewidenta na subiektywne aspekty sprawozdania finansowego może być szczególnie przydatne dla osób sprawujących nadzór w wypełnianiu ich odpowiedzialności za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej.

Biegły rewident przekazuje **na piśmie** osobom sprawującym nadzór znaczące ustalenia z badania, jeżeli zgodnie z zawodowym osądem biegłego rewidenta, ustne komunikowanie się nie byłoby odpowiednie. Pisemne informacje nie muszą zawierać

Krajowy Standard Badania 260(Z)

CO JEST ISTOTĄ STANDARDU?

wszystkich spraw, które pojawiły się w toku badania.

[KSB 260\(Z\)](#) zawiera dodatkowe wymogi odnoszące się do jednostek notowanych na giełdzie (definicja: par. 7 lit. g [KSB 220](#)), w szczególności dotyczące informowania o zagadnieniach związanych z zachowaniem niezależności.

Odpowiednie wymogi etyczne, przepisy prawa lub regulacje mogą również określać szczególne komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór w okolicznościach, gdy zostały zidentyfikowane **naruszenia wymogów niezależności**.

[KSB 260\(Z\)](#) nie ustanawia wymogów dotyczących komunikowania się biegłego rewidenta z kierownikiem jednostki lub właścicielami jednostki, chyba że sprawują oni również funkcje nadzorcze.

PAMIĘTAJ! Jeśli sprawy, których przekazania wymaga niniejszy MSB, są przedstawiane **ustnie**, biegły rewident **włącza je do dokumentacji badania** wraz z informacją, kiedy i komu zostały one przedstawione. Jeśli sprawy zostały przekazane **na piśmie**, biegły rewident **zachowuje kopię informacji jako część dokumentacji badania**.

Załączniki do [KSB 260\(Z\)](#) zawierają: specyficzne wymogi zawarte w MSKJ 1 i innych MSB, które wymagają przedstawiania określonych spraw osobom sprawującym nadzór oraz przykłady jakościowych aspektów stosowanych zasad rachunkowości, mając na uwadze, że biegły rewident przedstawia osobom sprawującym nadzór swoje spojrzenie na te kwestie.

Krajowy Standard Badania 260(Z)

GDZIE MOŻNA ZNALEŹĆ STANDARD?

Pełna aktualna treść standardu dostępna jest na [stronie internetowej PIBR](#).

CO BYŁO POPZEDNIO?

Uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr **2041/37a/2018 2018 z dnia 5 marca 2018 r.** w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu, podjętą w związku z wymogami nowej ustawy o biegłych rewidentach, wprowadzono do stosowania standardy wydane przez IAASB w 2009 r., opublikowane w ramach Projektu „Clarity”. Brzmienie tych standardów w języku polskim nie uległo zmianie w stosunku do brzmienia standardów po raz pierwszy przyjętych do stosowania w formie uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr **2783/52/2015** z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie krajowych standardów rewizji finansowej.

W 2015 r. IAASB wydała pakiet zmienionych międzynarodowych standardów badania oraz jeden nowy międzynarodowy standard badania, tj.: MSB 700 (Z), MSB 701, MSB 705 (Z), MSB 706 (Z), MSB 720 (Z), MSB 260 (Z), MSB 570 (Z). Zmienione przez IAASB standardy badania dotyczyły sprawozdawczości biegłego rewidenta. Standardy te zostały przyjęte do stosowania uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr **2039/37a/2018** z dnia 19 lutego 2017 r.

Zgodnie z § 4 ust. 2 Uchwały nr **3430/52a/2019**, KSB 260 (Z) został przyjęty do dalszego stosowania w treści niezmienionej w stosunku do treści załącznika nr 1.7 do uchwały nr 2039/37a/2018.

UWAGI KOŃCOWE

Niniejszy alert sygnalizuje wybrane aspekty nowego standardu. Alert nie może być traktowany jako substytut zapoznania się z mającymi zastosowanie standardami i regulacjami prawnymi wiążącymi biegłego rewidenta oraz firmę audytorską.